Ч. 249 Субота 7 (19) падолиста 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік	зр.	2·40
на пів року	„	1·20
на чверть року	„	—·60
місячно . .	„	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	зр.	5·40
на пів року	„	2·70
на чверть року	„	1·35
місячно . .	„	—·75

Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Конець справи обжалованя бувшого президента міністрів ґр. Баденї'го. — Бесїда Чемберлена. — Італіяньска престольна бесїда.)

На вчерашнім засїданю палати послів закінчила ся остаточно справа поставленя в стан обжалованя бувшого президента міністрів ґр. Баденї'го. Палата зібрала ся майже в компле́ті, бо посли з лївиці і правиці, сподїваючись, що сего дня прийде до голосованя над тою справою, явили ся майже всї. На початку засїданя предложило правительство проект закона о управильненю податку від заведень кредитових, видаючих облїґациї. Опісля президент міністрів і міністер краєвої оборони відповідали на деякі інтерпеляциї. Пос. Катрайн заявив відтак іменем католицко-людової партиї, що партия єго була в цьвітни, що правда, за обжалованем ґр. Баденї'го, але що нема надії, щоби се внесенє навіть по відосланю єго до комісиї узискало потрібні дві третини голосів цїлої палати, то партия, хотячи, щоби палата працювала позитивно, буде тепер голосувати против обжалованя, а сю заяву складає в тій цїли, щоби оправдати ся перед виборцями. По сїм розпочала ся дальша дискусия і промавляв насамперед молодоческий посол Пацак. Бесїдник заявив насамперед, що забирає голос длятого, щоби сповнити гоноровий обовязок супротив ґр. Баденї'го. Неоправдані оскорби — сказав бесїдник — які тут кинено на него, змушують до того, щоби станути в обороні чоловіка і без обави сказати, що Баденї був чоловіком чести в найлїпшім того слова значіню. Був він не лиш Поляком душею і тїлом, але й чоловіком, котрий цїлу свою силу, цїлу свою працю присьвячав Австриї і котрий був найвірнїйшим слугою Цїсаря. Єго провідною гадкою було завести мир межи Нїмцями а Чехами. Обкидати того чоловіка всїлякими оскорбами не годить ся парляментаристови. В тім дусї промавляв пос. Пацак дальше, а єму безустанно перебивали посли з лївиці. Опісля промавляв пос. Катрайн оправдуючи тепершне становище своєї партиї в сїй справі, а відтак промавляли ще посли: Праде, Дашиньский і Цаліпґер (з партиї клерикальної). Сей послїдний заявив, що хоч в цьвітни промавляв за обжалованем ґр. Баденї'го, тепер буде голосувати против обжалованя.

Наконець прийшло до голосованя. Довго важила ся судьба внесеня. Зразу здавало ся, що опозиция побідить; аж під конець голосованя стали перемагати голоси правиці. Остаточно внесене в справі обжалованя ґр. Баденї'го відкинено 193 голосами против 174. Против обжалованя голосували: Чехи, Поляки, Клюб полудневославяньский, Румуни, нїмецка католицко-людова партия і шляхта февдальна. За обжалованем голосували: Нїмецка партия людова, нїмецкі поступовцї, нїмецка більша посїлість, антисеміти, Італїянцї, социялїсти, польскі людовцї, Стояловский і Цена. Здержались від голосованя: Данеляк, Кубік, Шаєр і Шпондер.

Міністер для кольоний, Чемберлен, виголосив онногди в Менчестерї бесїду, в котрій сказав: Войскові і маринарскі зброєня Анґлії не мають на цїли грозити нїякій державі; то лиш міри осторожности, котрі в хвили важкого конфлїкту з якоюсь державою, було би нерозумно застановити їх, скоро ще не минула всяка небезпечність. Я переконаний — говорив бесїдник, — що всї приятелї мира мають надію, що рішенє Франциї в справі Фашоди єсть доказом, що Франция признає засади при котрих ми стоїмо. Ми жадаємо в імени Єгипту, котрий й ми з так великими жертвами вирвали з анархії і поставили знов в кориснїм положеню, панованя над всїма тими сторонами, котрі колись до него належали, але пізнїйше дістали ся в руки дервішів. Ми можемо дати Франциї всяку запоруку, що єї торговля буде мати приступ аж до Нїлю, але дискусия над висказаною засадою єсть неможлива. Що до становища Анґлїї в Хинї, то сказав Чемберлен, що Анґлїя бажає там лиш таких здобутків, котрі би забезпечили єї морску позицию.

Італїяньска престольна бесїда констатує дуже добрі відносини Італїї зі всїма державами, чого найлїпшим доказом спосіб приняття почину до анархістичної конференциї. Управильнене кретийскої справи — каже ся в престольній бесїдї — знаходить ся на як найлїпшій дорозї до успішного залагодженя. Дальше кладе престольна бесїда велику вагу на мирну полїтику в Африцї і заповідає всїлякі проекти законів а кінчить ся уступом, в котрім каже ся, що Італїя приняла з вдоволенем ініциятиву царя, щоби на европейскім конґресї розважити всесторонно можливість загального розброєня.

---

2)

Конець дому Юшер.

(З анґлїйского — Едґара Алляна По).

(Дальше).

В характері мого приятеля дивувала мене недостача звязи а навіть суперечність. Гнеть відкрив я, що причиною того були безнастанні безрадні зусиля, аби заволодїти налоговою хиткостию, нервовим роздразненем, доведеним до крайности. Хоч я впрочім був приготовлений на щось подібного не лиш єго листом, але й пригадкою деяких подробиць з дитинних часів, а вкінци внесенями, які насували менї і вид будови єго тїла і єго вдача. Він цїлий видавав ся менї на переміну то оживлений, то пригноблений.

Спосіб єго говореня, а навіть єго голос в наглих переходах звучав то дрожачою нерішучостию, то кріпкою силою. І відтак знов слїдували дивні, уривані, з трудом добуваючі ся звуки горлові, які лучають ся у цїлковитих пияків або у непоправних курців опіюм, коли ті нещастні находять ся в найвисшім роздразненю.

В такий спосіб говорив о цїли моєї гостини, о єго горячім бажаню побачити мене і о добродїйнім впливі, якого надїє ся по мнї. Пояснював менї подрібно, як він сам розуміє свою недугу. Говорив, що то вроджена та унаслїджена недуга, що вже стратив надію, аби найшов ся який лїк на неї.

— Впрочім то лиш подразнені нерви — додав зараз — і то на кождий спосіб вскорі проминуть.

І знов пояснив, що ознаки недуги походять від неприродного способу єго житя. Деякі, що менї їх описав, незвичайно мене займили і змішали. Може то зробили уживані ним слова, як і взагалї цїлий спосіб єго представленя річий. Терпів дуже в наслїдок хоробливої чутливости нервів. Зі страв їв лише деякі о найделїкатнїйшім смаку, одїж мусїла бути з найтоншої і найлекшої тканини. Запах цьвітів пригноблював єго, найслабший промінь сьвітла дразнив болючо єго очи, а без дрожи міг прислухувати ся лиш деяким звукам, іменно смичкових інструментів.

Крім того заволодїв ним якийсь неприродний страх, котрому піддавав ся безусловно.

— То згубить мене — говорив — та нещастна дурниця заведе мене до могили. Такий а не инший буде мій конець. Не бою ся будучих подій для них самих, лише для їх наслїдків. Вже сама гадка о якійсь події, хочби найзвичайнїйший, котра викликала би той страшний стан душі, доводить мене майже до утрати розуму. То, чого бою ся, не єсть самою небезпечностию, лиш єї конечним наслїдком: то єсть страх. Я чую то, що в тім роздразненім, нуждениім станї, мусить прийти скорше або пізнїйше хвиля, коли в боротьбі з тим страшним пугалом мого мозку, з „тревогою“ страчу розум а рівночасно й житє.

Згодом з уриваних недосказаних слів дізнавсь я ще о иншій дивній прикметї єго душевного стану. Іменно що-до будинку, в котрім мешкав, то вязало єго до него якесь божевільне упередженє. Від кількапайцятьох лїт не сьмів вийти з него задля впливу, о котрого силї запускав ся в такі мрачні поясненя, що годї їх повторити. Та сила полягала на впливі, який мали деякі прикмети єго дїдичного замку. Дивний вигляд сїрих мурів і веж, понурий став, що весь відбивав в собі, зложили ся на той вплив над єго душею.

Однако признавав, хоч несьміло, що до сумовитого настрою, який єго пригнїтав, дуже причинила ся природна і цїлком ясна справа, а іменно: тяжка і довга недуга, а навіть імовірно близька смерть улюбленої з цїлої душі сестри. Она була послїдною і одинокою єго своячкою, а від многих лїт одинокою товаришкою.

— Єї смерть — говорив з огірченем, котрого нїколи не забуду — полишить мене тут калїкою, позбавленим всякої надії, послїдного зі старого роду Юшерів.

Коли то говорив, переходила як раз леді Магдалина (так називала ся єго сестра) далеко в глубині будинку поволи і зникала не замітивши навіть моєї присутности. Коли я слїдив очима єї повільний хід, почув я щось, немов би мене обгортала мертва неподвижність. Коли

Новинки.

Львів дня 18-го падолиста 1898.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншими на засіданю з дня 20-го падолиста с. р.: 1) Затвердити вибори на представителів учительства: Вас. Киселюка учителя народної школи в Старуни до ц. к. окр. ради шкільної в Богородчанах, Едв. Дашкевича управителя 2-кл. школи в Крукеничах до ц. к. окр. ради шкільної в Мостисках, Ант. Янелього учителя народної школи в Красній до ц. к. окр. ради шкільної в Надвірній, Юл. Онишкевича старшого учителя 5-кл. школи мужеской в Збаражи до ц. к. окр. ради шкільної в Збаражи, Фр. Іравта управителя 6-кл. школи мужеской в Золочеві до ц. к. окр. ради шкільної в Золочеві; 2) визначити Стан. Юзву, управителя 5-кл. школи мужеской в Збаражи на другого представителя учительства до ц. к. окр. ради шкільної в Збаражи; 3) іменувати учителями: Мих. Сциньского старшим учителем 5-кл. школи в Тисьмениці, Мих. Меклера директором 3-кл. виділової школи женьской в Ярославі, Клим. Ляйвнер і Казим. Чернецку учительками при тій-же школі, Вал. Менжик старшою учителькою 4-кл. школи женьской в Ярославі, Йос. Дребу директором 3-кл. виділової школи мужеской в Ярославі, Теоф. Фютовского і Стан. Яроня учителями при тій-же школі, Іґн. Мисиньского і Ник. Кобрина старшими учителями 4-кл. школи мужеской в Ярославі, Стан. Бара управителем, Ів. Обрембского старшим і Амв. Кнобльоха молодшим учителем при 4-кл. школі мужескій ім. Мицкевича в Ярославі, Едв. Киселевского управителем 2-кл. школи в Іванівці, Ант. Сепів старшою учителькою 3-кл. школи в Хлопах, Мих. Мартинова учителем 1-кл. школи в Розділовичах, Ферд. Юраска управителем 2-кл. школи в Циганах, Фр. Луканика учителем 1-кл. школи в Пусткові, Жигм. Рижевского в Росохачи, Андр. Саноцкого управителем 2-кл. школи в Торговисках, Володисл. Михалика старшим учителем 5-кл. школи в Сіняві, Соф. Мсцивуєвску учителькою 1-кл. школи в Кривчичах, Ал. Каплоньского управителем 2-кл. школи в Шержинах, Мар. Квятковску управителькою 5-кл. школи женьской в Товмачи, Йос. Жуковску старшою учителькою 5-кл. школи женьской в Снятині, Ник. Мушиньского учителем 1-кл. школи в Отиневичах, Йос. Шпільфоґля молодшим учителем 6-кл. школи мужеской в Теребовли, Ник. Равлюка учителем 1-кл. школи в Семаківцях, Леонт. Вертиперох молодшою учителькою 2-кл. школи в Ляшках королівских, Том. Серкеса учителем 1-кл. школи в Кукизові, Юл. Дубельтского в Щитівцях, Спир. Колянковского в Олексинцях і Павла Здуня управителем 2-кл. школи в Зарічи; 4) іменувати суплентами; Ром. Братковского в ґімназиї в Коломиї, Фр. Єґертовского в ґімназиї в Самборі, Фр. Влодиґу в учительскій семинариї мужескій в Кракові; 5) затвердити в учительстві дра Мих. Козловского учителя ґімназиї в Подґуржи; 5) зорганізувати 1-кл. школу в Сілци пов. підгаєцкого від 1 грудня 1898; 6) перемінити від 1-го вересня 1899 1-класові школи народні: в Вербові, підгаєцкого повіта, Товмачику, коломийского повіта, Зарудю і Дичкові, тернопільского повіта, Боянци, жовківского повіта, Кросенку, перемишляньского повіта, Тисьмениця і Трупіці товмацкого повіта на двоклясові; 7) системізувати посади римо- і греко-кат. катихитів для шкіл 5-класових мужеской і женьской в Любачеві від дня 1-го вересня 1899; 8) зорґанізувати від 1-го вересня 1899 доповняючі курси рільничі при 4-кл. школі народній в Потоці золотім; 9) приймити до відомости справоздане краєвого інспектора шкільного з люстрациї народних шкіл в підгаєцкім повіті.

— **Преосьв. епископ перемиский Константин Чехович** одержав від Папи велику ленту ордеру сьв. Гробу Спасителя з брилянтами.

— **Про будову „Наводного Дому“ в Коломиї** пишуть: До дня 13 н. ст. падолиста с. р. вмуровано 336.820 цегол і таким чином цілий партер з сегорічним додатком, котрий дотягнено до вестибуля (головних сіний) від фронту (полудневої сторони), есть уже майже готовий. За кілька днів перерве ся робота. Бальки вже доставлені на місце будови, а також одна часть каміня на сходи доставлена з Городниці. Розпочатий будинок виглядає вже тепер величаво, імпозантно, коби лише Русь місцева і охрестна не жалувала скинути ся по короні, щоби в часї зими можна було всї сходи, всю столярску роботу виготовити, а з весною можна би взяти ся до дальшої роботи, т. е. до випровадженя першого і другого поверха і докінченя цілого будинку.... Мури вже до нинї коштують около 60.000 корон. В часї зими мусить ся конечно закупити і згасити 10 або 12 ваґонів вапна, аби до весни простояло ся і було здібне до дальшої роботи. На тоє вапно треба щонайменше 1.200 зр.

— **Величезний процес.** Дня 28 с. м. розпічне ся в Новім Санчи розправа против 250 селян, обжалованих о напад і рабунок в часї послідних противжидівских розрухів в Старім Санчи. Обжаловані будуть поділені на партиї по 60 до 80 осіб. Рівночасно з тою розправою відбуде ся розправа з причини розрухів в охрестности Нового Санча в коршмі на Чекаю. Напастники розлили там тілько горівки, що плила рікою, а один з них навіть помер від надмірного питя. Ті розправи закінчать ряд процесів з причини знаних розрухів.

— **Огні.** В Гаях коло Ходорівки згорів онегди до тла фільварок властителя села п. Погорецкого. Згоріли красні будинки господарскі, а посесор потерпів шкоду до 40.000 зр. на погорівшім збіжу.

— **Оригінальна просьба.** По від'їздї цісаря Вільгельма з Константинополя, султан повертав до своєї палати. Вздовж цілої дороги стояли ряди війска і ряди жандармериї. Помимо сего якомусь чоловікови удало ся так близько підійти до поїзду султана, що міг кинути єму під ноги великий звій полотна. Поїзд опинив ся. Товариш султана, князь Абдель-Кадер, став з місця і кликнув до сторожі: „Мого вітця хотять замордувати!“ Тодї один з ад'ютантів підняв клунок з воза. Почали розвивати звої полотна, а з поміж них показало ся кількамісячне дитя. Небавом явив ся в поліциї сам виновник „замаху“ і заявив, що є урядником, котрому від кількох місяців каса державна не виплачує пенсиї. Єго жде голодова смерть, а хотів би бодай дитину від неї уратувати. Довідав ся о тім сам султан і велїв сейчас виплатити бідакови пенсию з власних фондів, а єго дитину зачислив до двору кн. Абдель-Кадера.

— **Чума у блох.** Др. Сімонд оголошує в „Річниках інститута Пастера“ студию о дорогах ширеня чуми і при тім він численними примірами стверджує факт, що джума переносить ся з місця на місце за посередництвом щурів, котрі дуже любують ся в мандрівках, а також на підставі власних досьвідів твердить, що чумовий мікроб переходить із щурів на людий за посередництвом.... блох. У внутреностях блох хорих на чуму знаходжено чумового мікроба, виссаного в крови щура.

— **Здоровий сон!** З недавної катастрофи під Чарною заслугує на увагу незвичайно смачний сон якогось улана, що перевозив коня з Городка в сторону Кракова. Сарака спав собі так здорово, що по катастрофі доперва рано збудив ся і дуже чудував ся що не чув найменшого ломоту та гуку.

— **Яка буде зима 1898/99?** Рудольф Фальб так пророкує: Грудень: Перша половина місяця суха, теплота низша нормальної; в другій половині теплота піднесена, снїги спадуть на широких просторах. Січень: Великі опади снїгу з початку з морозами, пізнійше трохи потепліє. Лютий: Перша половина дуже студена, відтак нагла зміна; около 10 будуть показувати ся північні зорі. Март: З початку велика студінь, під конець тепло і снїги.

вкінци замкнули ся за нею двері, кинув я мимохіть уважний погляд на єї брата, але той сховав лице в долонях і всьо що я міг побачити, було, що его вихудлі пальцї, з поміж котрих спливали грубі сльози, видали ся ще блїдші як звичайно.

Недуга леді Магдалини довгий час опирала ся всякій лїкарскій штуцї. Довге роздразнене нервів, більшіюча чим раз більше недостача сил в цїлім тїлї, получена з частими, хоч переминаючими нападами серцевими, складали ся на тяжку недугу. Доси леді твердо опирала ся діланю недуги, так що навіть не лежала в ліжку. Але в день мого приїзду, під вечер, вже не могла оперти ся силї недуги — о чім сказав менї з найбільшим жалем єї брат. Я дізнав ся, що перший єї вид, який менї лучив ся, буде імовірно й послїдним і що вже не побачу леді Магдалани, бодай за єї житя нї.

В слїдуючих днях не згадували ми єї імени, нї Юшер нї я. В тім часї силувавсь я як міг принести полекшу мому бідному приятелеви. Ми малювали або читали разом, або знов я прислухував ся з увагою его пристрастній грі на ґітарі. Так завдяки чим раз більшому нашому зближеню і взаїмній свободї пізнавав я найтайнійші закутки его душі. В такий спосіб пізнав я з більшим ще жалем, що нї на що не придасть ся хотїти розвеселити душу, котрій був вроджений мрачний сум, немов був єї нероздільною частию, так що кидала понуре сьвітло на всї річи сьвіта морального і фізичного.

Нїколи не забуду тих довгих годин, торжественно поважних, які я в той спосіб перевів сам на сам з головою роду Юшер. Але коли би я хотїв розбирати ті занятя і розмови, до яких він мене втягав, то справдї не удалось би менї то. Роздразнений, нїчим невдоволений его ідеалїзм кидав на всьо яркий але непостійний блеск. Довгі імпровізациї его гробових співів будуть менї вічно звучати в ушах. Між иншими лишив ся менї болючий спомин якоїсь незвичайної, довгої фантазиї, співаної під музику Кароля Вебера.

Малюнки, які творила его побуджена уява, а котрі повставали одні по других на полотнї, переймали мене страхом, що був тим сильнїйший, чим меньше ясно розумів я причину їх творення. Хоч ще доси стоять ті малюнки перед моїми очима як живі, то однако дармо силувавсь би я здати собі з них справу. При помочи як найбільшої простоти умів Юшер приковати увагу видця і заволодїти над нею. Коли взагалї був який чоловік, котрому удало ся відмалювати ідею, то був ним Родерик Юшер. Бодай для мене — особливо супротив тодїшних обставин, які нас окружали — ті гадки, які той чоловік умів кидати на полотно, мали справдї пригноблюючу силу грози, котрої я доси нїколи не зазнавав.

Так переживали ми день за днем, коли одного вечера сказав менї Юшер о смерти леді Магдалини. Зараз потім висказав бажане, аби зложити єї тїло в однїй з замкових пивниць на два тижднї, аж до остаточного похорону. Причина, яку подав для оправданя тої дивної постанови, була така, що я не міг єму противити ся. Іменно сказав менї, що постановив таки з огляду на дивний хід недуги у помершої, з огляду на деякі неумістні питаня єї лїкарів, вкінци з огляду на то, що родинні гроби були віддалені і полишені без опіки. Не перечу, що пригадавши собі то дивне явище, яке я першого дня по приїздї побачив на сходах, не мав я охоти робити закиди против постанови, котра видалась менї в найгіршім случаю невинним і цїлком природним навіть задержанем осторожности. На жадане Юшера, помагав я єму сам в тимчасовім похоронї. Ми зложили тїло до домовини і в двійку занесли его на призначене місце. Пивниця, в котрій єї зложено, була вузка, вогка і не мала нїякого отвору, що допускав би денне сьвітло до середини. Так довго єї не отвирано, що наші смолоскипи трохи не погасли в тім густім воздусї і ми лиш на борві могли оглянути льох. Він лежав дуже глубоко і як раз в тій части будинку, де була моя спальня. Здаєть ся, що у февдальних часах була та пивниця призначена на вязницю, а пізнїйше переховувано в нїй порох і инші материяли, бо часть підлоги і внутрішні стїни закривленого хідника, що вів до пивниці, були виложені мідяною бляхою. Двері з кованого зелїза були також так осмотрені. Коли порушало ся їх в завісах, видавали в наслїдок величезного свого тягару дивно пронизливий скрегіт.

Зложивши наш сумний тягар в тім місци тревоги на катафальку, відложили ми на бік неприкріплене ще віко домовини, аби поглянути на лице покійницї. Незвичайна подібність

Телеґрами.

Париж 18 падолиста. Journal доносить, що адвокат Ляборі дістав вечером письмо від ґен. Цурлїндена, в котрім той позваляє єму від нинї свобідно сходити ся з Пікартом.

Туніс 18 падолиста. В північній Тунезиї лютив ся сильний вихор, котрий вирвав з корінем тисячі оливних дерев. В охрестности Бізерти буря захопила богато лодий рибацких а лоди торпедові аж з води піднесла. Згинуло троє людий а богато єсть покалїчених. Лїнія телеґрафічна збурена.

Мальта 18 падолиста. Яхт „Гогенцолерн" з німецкою парою цїсарскою поплив звідси в дальшу дорогу. Цїсарева виходила вчера перед полуднем на остров, була в палатї ґубернатора в Ля Валетті і в других займавих місцевостях.

Берлин 18 падолиста. Бюро Вольфа доносить, що цїсар німецкий бажає як найскорше вернути домів і поїде простою дорогою через Полю.

Гамбурґ 18 падолиста. Гамбурґска біржа дістала вість з Санта Анна, що 15 с. м. в Сан Сальвадорі вибухла революция.

Переписка зі всїми і для всїх.

М. Б. в К.: Можемо лиш то потвердити, що Вам вже відповіла редакция „Nadziei". Ви стали ся жертвою зухвалого обманьства, але й своєї власної легковірности. Купуючи льоси, коли на них не знаєте ся, треба було преці когось порадити ся. Тепер навіть тих вже заплачених 21 зр. не відберете, і напишіть: пропало! То заплата за науку, бо треба було знати, що купуєте, і бути осторожним та не вірити першому лїпшому дурисьвітови. Нехай Вам здає ся, що Ви ті гроші згубили і потїшайте ся тим, що ще більше не стратили. Але дальших рат під ніяким услівєм не посилайте. Ви, здаєсь, так кріпко повірили якомусь мантїєви, що мабуть недовіряли відповіди редакциї „Nadziei" і віднесли ся ще до нас. Отже кажемо Вам ще раз: то обманьство і не давайте ся дальше обдурювати. З надісланого нам паперу навіть не можемо здогадати ся, куди Ви доси і кому гроші посилали. Що то за місцевість „Lipsko" і де она, не знати. Місто Leipzig в Саксониї називає ся по польски „Lipsk" а не „Lipsko". Але припустїм, що то був би і Липск в Саксониї; звідки Ви знаєте, що там єсть дїйстно якась фірма Mordig & Comp.? А хоч би й була, то як Ви будете з нею процесувати ся, коли то за границею? Впрочім присланий Вам мальований папір, нїби „проспект", сам вже своєю стилїзациєю і уложенєм пляну вказує на обманьство. В услівях, о скілько з тої чудацкої польщини можна зрозуміти, сказано н. пр., що власність всїх наведених в проспектї льосів єсть подїлена на 100 частий і кожда часть коштує 36 зр. а половина (в ориґіналї сказана „połowica", а „połowica" значить преці по польски то само що руске „супруга" себто „жінка") 21 зр. 50 кр. Ви заплатили доси лиш 21 зр., отже ще не купили собі й „połowicy" себто половини сотої части власности, бо ще треба би Вам заплатити 50 кр. щоби дістати „połowic-у. Виходило би з того, що Ви не маєте льосу; то що Ви називаєте льосом, єсть здаєсь лиш промеса, котра в сїм случаю єсть без вартости. Шкода дальше й розписувати ся. Ви дали ся здурити, отже сидїть тепер тихо і не кажїть того нїкому, а мальований папір, коли хочете сховайте собі на памятку. Ми Вам відошлемо єго або нерекомандованим листом або коли все ще не довіряєте, то пришлїть марки на порто. — **Г. Л.:** 1) Деревлянні коробки, такі, як уживають ся на шварц, вирабляє коробочник Прайс (жид) в Сколїм. Адреса: Preiss, Schachtelfabrikant Skole. Коли спровадите від него, дайте нам знати, по чому заплатили. Друга така фабрика єсть аж у Вадовицях, також, здаєсь жид S. Borgenicht. — 2) Про роблене муштарди францускої і кримскої писали ми вже кілька разів в „Добрих радах"; подамо там ще раз ті приписи, бо тут маємо на то за мало місця. Коли хочете, подайте нам свою повну адресу і стан, а може листовно подамо Вам ще якісь иньші ради, котрі би Вам могли придати ся. За приписами о робленю муштарди глядайте в „Добрих радах". — **Із. Прок. в Кос.:** Льотерия вийшла з міста Ґенуи (Дженови). Там був давними часами такий звичай, що до великої ради (Ґенуа була републикою) вибирано 5 людий з поміж 90, котрі самі зголосили ся. З часом настав був в містї такий звичай, що міщани закладали ся о імена тих пятьох кандидатів, що мали бути вибрані і настала була гра на великі розміри; замість імен ставлено числа і люди грали вже не лиш підчас виборів, але й по виборах. Один з міских достойників, Бенедетто Джентїле (Gentile) зміркував, що з такої гри міг би бути великий дохід і завів в 1550 р. формальний дім гри. В 1620 р. взяло вже було місто льотерию на себе і завело монополь. В 1665 р. заведено льотерию в Міланї, а незадовго по тїм у Венециї і в Неаполи. В 1685 р. мусів папа Інокентий XI завести льотерию і в Римі, бо людий взяла ся була така пристрасть до гри на льотериї, що величезні суми виходили з церковної держави до сусїдних держав, а люди в самім Римі дуже біднїли. Брак гроший в державних касах спонукав був і другі більші держави европейскі завести у себе льотериї. В другій половинї 18го столїтя була вже льотерия в Німеччинї і Франциї. В 1771 р. було в німецкій державі 29 державних колектур; у Відни установлено колектуру льотерийну в 1752 р. Були часи, коли розумнїйша часть суспільности бунтувала ся против льотериї і правительства вже готові були єї знести; але як-раз тогди бунтували ся знову найбіднїйші люди. В Парижи н. пр. знесено в 1793 р. льотерию, але вже в 1796 р. треба єї було назад завести, бо серед найбіднїйшої верстви настав бунт і в містї ставлено барикади. В Неаполи в роках 1713 і 1734 прийшло було ізза льотериї до кровавої бійки на улицях. З другої сторони правительства успокоювали противників льотериї в той спосіб, що часть зароблюваних нею гроший призначали на добродїйні цїли. Так н. пр. мусїли арендатори льотериї у Відни аж до 1777 р. вивінувати що року 5 найбіднїйших дївчат, котрих імена витягано разом з нумерами. В Мадридї удержувано від 1763 р. коштом льотериї шпиталь. В Анґлїї, Франциї, Німеччинї і на Угорщинї знесено вже льотерию; она лишила ся ще лиш в Італїї і у нас в Австриї, де як звістно, пос. Розер воює против неї в Радї державній вже кільканайцять лїт. — **Н. Б. Бібрка:** Найвідповіднїйшою і найблизшою була би для Вас низша школа рільнича в Бережници під Стриєм. Напишїть до управителя тої школи п. Генриха Розвадовского, приложїть до листу марку на 10 кр. і просїть о присланє проґрами тої школи а довідаєте ся з неї чого Вам потреба.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

між братом а сестрою звернуло перший раз мою увагу. Юшер, що певне відгадував мої гадки, буркнув кілька слів, з котрих я міг здогадувати ся, що обоє були близнятами та що від початку житя вязала їх обоє майже загадочна симпатия. Між тим наші погляди спочивали довго на лици помершої, на котру не могли ми дивити ся без якогось страху. Недуга, що єї в цьвітї віку повалила на ложе смерти, як взагалї всї подібні недуги, полишила немов на глум рожевий відтїнь шкіри на лици, на шиї і грудях; на устах єї застив немов здержуваний усьміх, котрий супротив смерти робить таке страшне вражінє. Ми замкнули знов домовину, а заперши також зелїзні двері, пустили ся назад до не о много веселїйших комнат на горі.

І тепер, коли минуло тих кілька днїв гіркого болю у внїшних ознаках душевного розстрою, у мого приятеля настала значна зміна. Змінили ся цїлком єго дотеперішні звичайні занятя або занедбував їх. Блукав, перебігаючи без цїли скорими неправильними кроками, по довгім рядї комнат. Блїдість єго лиця набрала ще більше якогось неземского вигляду, а сильний блеск очий погас цїлковито. Давнїйша урвана і приглушена мова уступила, появила ся дрож в голосї, немов би говорив в найбільшім страху.

(Конець буде).

Надіслане.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·53	11·27	—
Іцкан	6·05	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Сколього	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Хирова	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Янова	—	—	—	8·45	—	7·44	—

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·05	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·45	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Тернополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·55	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Скольогоі Стрия	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Стрия, Калуша	—	—	—	12·15	—	—	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik", почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує", старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika": **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без нїякої доплати

(анї за книжки, анї за їх пересилку)

12 ТОМІВ ПИСЬМ

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, старанним виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цілий доробок літератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цілім сьвіті.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венециї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛІ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого", одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім році „Tygodnik" друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** именно, крім

„KRZYŻAKÓW" СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI" Елїзи Ожешкової, і ПРУСА „TAM!..."

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE"** ілюстровану К. БРОИЄВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї: **„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY"** написав А. ЛЯНҐЕ. **„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA"** нап. А. ПОТОЦКИЙ. **„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ"** нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej",

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE".**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy",

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істноване індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH",

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI".

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлія Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW".

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a" п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA" у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).